

Dags. 13. febrúar 2026

Efni: Álit samstarfsnefndar um sameiningu Árneshrepps og Kaldrananeshrepps

Í ágúst 2025 samþykktu sveitarstjórnir Árneshrepps og Kaldrananeshrepps að skipa verkefnisstjórn um óformlegar viðræður um sameiningu sveitarfélaganna. Verkefnisstjórnin fundaði átta sinnum og skilaði niðurstöðum sínum til sveitarstjórna í desember 2025. Samstarfsnefnd sveitarfélaganna var skipuð í byrjun febrúar 2026 í samræmi við 1. mgr. 119. gr. sveitarstjórnarlaga. Eftirtalin voru skipuð í samstarfsnefnd:

Frá Kaldrananeshreppi:

- Finnur Ólafsson, formaður
- Hildur Aradóttir
- Halldór Logi Friðgeirsson

Frá Árneshreppi:

- Arinbjörn Bernharðsson, varaformaður
- Delphine Briois
- Eva Sigurbjörnsdóttir

Samstarfsnefnd hefur nú lokið því verkefni sem nefndinni var falið og leggur fram álit sitt. Samkvæmt 2. mgr. 119. gr. sveitarstjórnarlaga skulu sveitarstjórnir taka álit samstarfsnefndar á dagskrá án atkvæðagreiðslu.

Álit nefndarinnar

Kröfur til þjónustu sveitarfélaga fara sífellt vaxandi sem og þrýstingur á að lítil sveitarfélög sameinist öðrum með það að markmiði að tryggja þjónustu við íbúa. Á sama tíma óttast íbúar smærri sveitarfélaga það að missa nærþjónustu sem er þeim mikilvæg við sameiningu við stærri sveitarfélög og áhrif á ákvarðanir sem varða þeirra nánasta umhverfi.

Samstarfsnefnd telur að sameining Árneshrepps og Kaldrananeshrepps geti orðið til þess að styrkja samfélagið og tryggja íbúum lögbundna þjónustu án þess að íbúar þurfi að afsala sér áhrifum eða nærþjónustu. Sameinað sveitarfélag yrði fjárhagslega vel í stakk búið til að veita lögbundna þjónustu og sinna faglegri stjórnsýslu.

Það er því samdóma álit samstarfsnefndar að það sé vænlegur kostur fyrir íbúa Árneshrepps og Kaldrananeshrepps að taka höndum saman og sameina sveitarfélögin.

Bæði sveitarfélög eru vel stæð fjárhagslega. Sameining myndi hafa jákvæð áhrif á fjárhag og fjárfestingargeta sameinað sveitarfélags yrði meiri en sveitarfélaganna hvors í sínu lagi. Áætlað er að árleg jöfnunarframlög muni hækka um 12-15 m.kr. við sameiningu, auk þess sem sameinað sveitarfélag fengi um 200 m.kr. í sérstök sameiningarframlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga á næstu sjö árum.

Samstarfsnefnd álítur að sameining Árneshrepps og Kaldrananeshrepps sé í samræmi við markmið stjórnvalda um eflingu sveitarstjórnarstigsins og muni tryggja íbúum sveitarfélaganna skjól fyrir kröfum um frekari sameiningar í nánustu framtíð.

Vilji samstarfsnefndar um framtíðarsýn

Samstarfsnefnd leggur áherslu á að um sameiningu á jafnræðisgrundvelli væri að ræða en ekki yfirtöku annars sveitarfélagsins á hinu.

Samstarfsnefnd telur það forsendu þess að sameining sveitarfélaganna verði farsæl, að íbúum verði áfram tryggð sú þjónusta sem þeir njóta og áhrif á nærumhverfi sitt.

Samstarfsnefnd leggur til að sett verði ákvæði í samþykkt sameinaðs sveitarfélags um heimastjórn fyrir svæðið sem fái víðtækar heimildir til ákvörðunartöku um málefni sem varða íbúa þess sérstaklega og eignir sameinaðs sveitarfélags í þeirra nærumhverfi.

Samstarfsnefnd sér fyrir sér að Grunnskóli Drangsness taki yfir þjónustu við íbúa Árneshrepps og að skólasel verði áfram rekið í Finnbogastaðaskóla fyrir þá nemendur sem búsettir eru á svæðinu. Jafnframt er gengið út frá því að nemendum og starfsfólki verði gefið tækifæri til að tengjast skólasamfélaginu á Drangsnesi eins og frekast er unnt.

Samstarfsnefnd leggur til að íbúum verði tryggð, eftir fremsta megni, þjónusta í nærumhverfi með rafrænum hætti í íbúagátt. Skrifstofurými verði til staðar fyrir heimastjórn í Árneshreppi og viðvera fulltrúa sveitarfélagsins eftir því sem við á.

Samstarfsnefnd leggur áherslu á að öllum íbúum sameinaðs sveitarfélags verði gefinn kostur á virkri þátttöku í málefnum sveitarfélagsins þ.m.t. setu í sveitarstjórn og nefndum með víðtækum heimildum til nýtingar fjarfundarbúnaðar og aðstöðu til fjarfunda á starfsstöðvum sveitarfélagsins.

Að mati samstarfsnefndar lúta áskoranir sameinaðs sveitarfélags fyrst og fremst að því að afla fylgis við bættar vegasamgöngur í sveitarfélaginu með uppbyggingu vega, endurnýjun brúa og tryggingu fyrir reglubundnum snjómokstri þegar hans er þörf. Góðir innviðir og samgöngur eru frumskilyrði fyrir atvinnuuppbyggingu og aukinni byggðarfestu á svæðinu. Í þeirri hagsmunagæslu telur samstarfsnefnd að sameinað sveitarfélag standi betur að vígi en í núverandi sveitarfélagaskipan.

Virðingarfyllst,

Finnur Ólafsson, formaður
Hildur Aradóttir
Halldór Logi Friðgeirsson

Arinbjörn Bernharðsson, varaformaður
Delphine Briois
Eva Sigurbjörnsdóttir

Fylgiskjal:

- Könnun á möguleikum á sameiningu Árneshrepps og Kaldrananeshrepps
- Forsendur álits samstarfsnefndar um sameiningu 13. febrúar 2026